

Effecten Profijtbeginsel bij Testen voor Toegang

Gedragsteam DG Covid en
Samenleving

5.1.2e

9 september 2021

Inkomende vraag & context

Vraag komt van minister VWS, via 5.1.2e en 5.1.2e

Voornemen om profijtbeginsel in te voeren voor Testen voor toegang.

Een, nog te bepalen, eigen financiële bijdrage aan de kosten van de test.

Het is nog spannend en onduidelijk hoe hierop gereageerd gaat worden en wat de effecten hiervan zijn.

VWS en minister de Jonge willen daar snel een zo goed mogelijk beeld bij hebben.

Vragen waar men o.a. een antwoord/inschatting op wil hebben:

- > Wat zijn mogelijke effecten op de vaccinatiebereidheid?
- > Wat is het effect op de toegang tot sectoren? Worden bepaalde groepen onevenredig of harder geraakt dan andere (bijvoorbeeld mensen met een heel laag inkomen)?
- > Wat is een redelijk bedrag om te vragen voor een Test voor Toegang? Bij welk bedrag wordt de drempel om te testen te hoog, welk bedrag is te laag?
- > Wat zijn mogelijke risico's en problemen die je kunt verwachten?
- > Zijn er nog andere relevante vraagstukken?

Wanneer testen voor toegang?

- Binnen sporten ?
- Buiten sporten ?
- Een avond uit naar cafés of clubs
- Naar een congres of beurs
- Naar een festival
- Naar een film in de bioscoop
- Naar een museum of tentoonstelling
- Naar een pretpark, de dierentuin of de kermis
- Naar een religieuze bijeenkomst ?
- Naar een sportwedstrijd als toeschouwer
- Naar een voorstelling in een concertzaal, theater of schouwburg
- Onderwijs volgen op een school, opleidingscentrum of universiteit
- Uit eten in een restaurant
- Winkelen?
- Reizen naar het buitenland (vakantie, familiebezoek, werk)

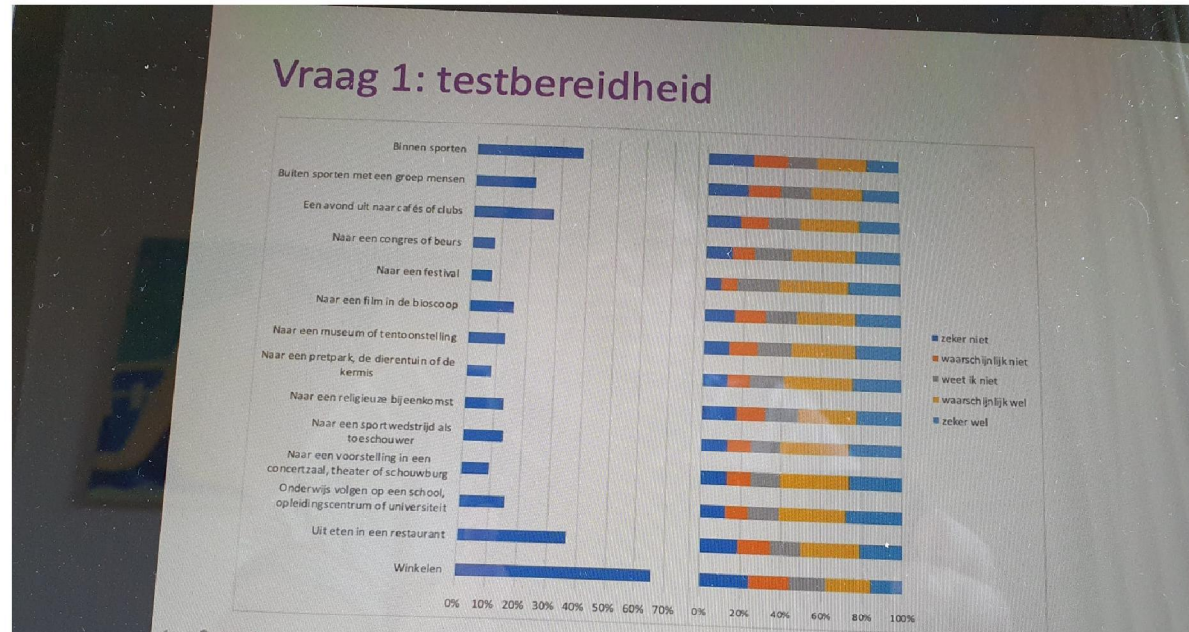

Wat is er al aan onderzoek?

1. Onderzoek Erasmus "Betalingbereidheid Testen voor Toegang"
 - Evaluatieteam Coronacheck, 5.1.2e en 5.1.2e
 - Nog niet afgerond, nog niet publiek beschikbaar
2. Inzicht in aantal niet gevaccineerden? RIVM?
3. Buitenland?

Onderzoek Erasmus Universiteit "Betalingsbereidheid Testen voor toegang"

Vraag 1: betalingsbereidheid

	N	tijd ^a	Bedrag	
		min ^b	€ ^c	O€
Binnen sporten	700	31,0	7,36	35,1%
Buiten sporten met een groep mensen	427	33,3	8,77	32,3%
Een avond uit naar cafés of clubs	595	29,8	8,55	25,6%
Naar een congres of beurs	181	28,0	12,92	20,8%
Naar een festival	179	33,3	14,09	18,8%
Naar een film in de bioscoop	326	34,9	9,08	23,7%
Naar een museum of tentoonstelling	292	30,0	9,86	23,9%
Naar een pretpark, de dierentuin of de kermis	192	29,3	14,49	19,9%
Naar een religieuze bijeenkomst	294	27,3	8,46	35,6%
Naar een sportwedstrijd als toeschouwer	352	34,8	9,51	29,4%
Naar een voorstelling in een concertzaal, theater of schouwburg	241	29,9	11,20	20,8%
Onderwijs volgen op een school, opleidingscentrum of universiteit	381	27,6	8,33	41,0%
Uit eten in een restaurant	700	30,6	8,59	25,9%
Winkelen	427	32,1	5,69	40,9%

Wat gaat er nog komen?

- Onderzoek Kantar, Effecten profijtbeginself, in ontwerpfasel

Overwegingen

Lastig om een goede balans te vinden tussen enerzijds een bedrag dat hoog genoeg is om daadwerkelijk een prikkel te vormen voor vaccinatie, en anderzijds laag genoeg om niet te leiden tot ongewenste neveneffecten onder meer in de vorm van het hard(er) raken van lage inkomensgroepen.

Er zijn groepen die op medische gronden niet gevaccineerd kunnen worden waarbij zo'n maatregel de facto leidt tot een vorm van maatschappelijke uitsluiting.

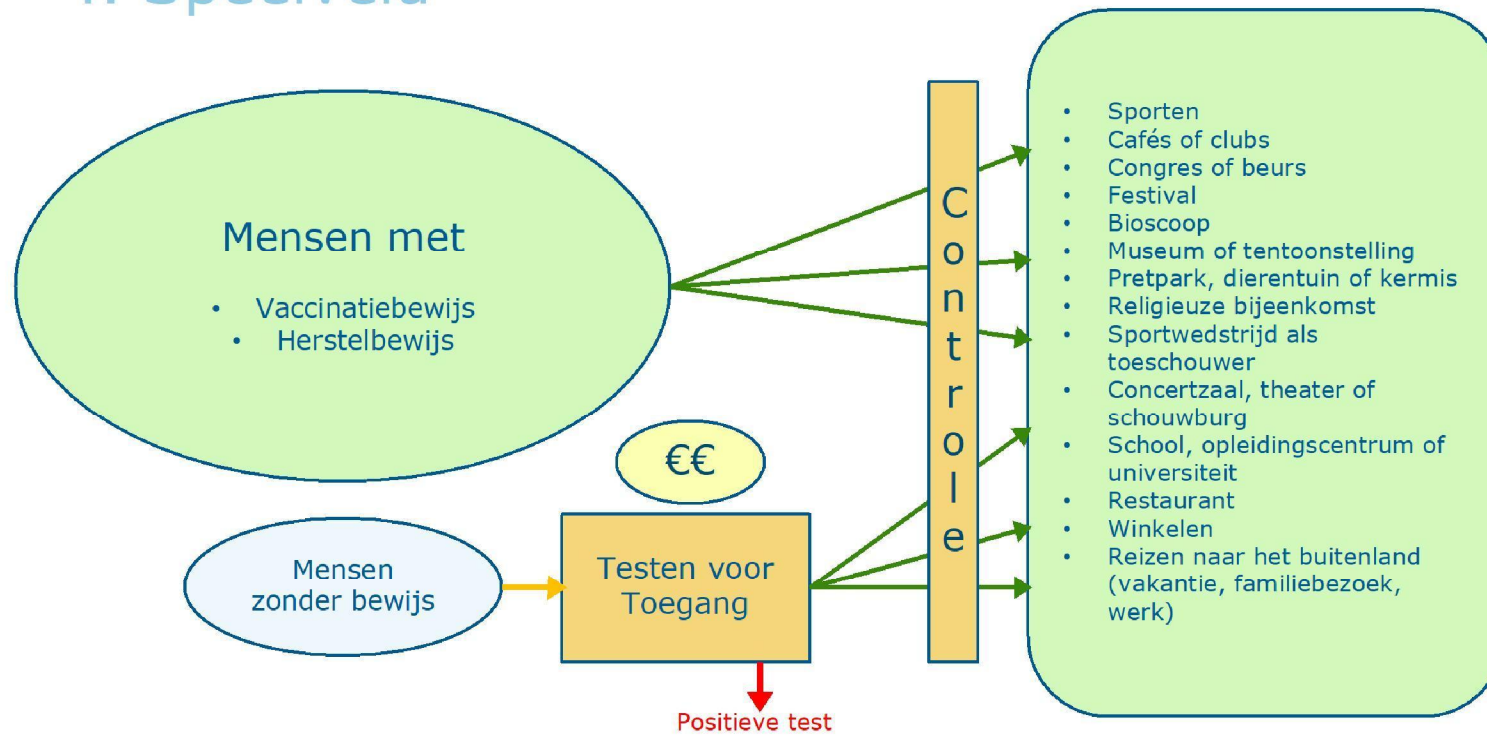
Er zal altijd een relatief groot verschil zijn tussen de kosten die je kunt doorbelasten aan de bezoeker en de feitelijke kosten van een coronatest. Die testen kosten in de commerciële teststraat circa 70 euro. Dat is geen reëel bedrag om bijv. een theatervoorstelling te bezoeken waarvan de toegangskosten rond de 20-25 euro liggen.

De relatieve prijsstijging varieert per evenement. Stel bijdrage aan test kost 5 euro. Dan stijgt de prijs van een bioscoopkaartje met $\pm 50\%$ en de prijs van een kaartje voor de Efteling maar met $\pm 5\%$.

De evenementen worden al belast omdat zij het CTB moeten controleren. Er is een reële kans dat het profijtbeginsel ook leidt tot omzetverlies. Dat is een extra belasting

4. Speelveld

Constateringen

- > Testen voor toegang is een drempel/belemmering
 - Testen voor toegang is een belasting want het kost je tijd en reiskosten
 - Testen voor toegang is een risico want je kunt positief getest worden
 - Testen voor toegang moet je steeds herhalen

- > Profijtbeginsel hierop toepassen is een extra belasting die ook nog eens onevenredig is want dit raakt mensen heel verschillend. Bijvoorbeeld :
 - Mensen met een klein budget
 - Mensen die heel frequent evenementen bezoeken (kerkgangers, sportwedstrijden)

4. Mogelijke effecten vanuit gedragsperspectief

Negatief

- › Mensen gaan bezoek aan evenementen reduceren
- › Mensen gaan evenementen mijden
- › Zal leiden tot toename sociale isolatie voor groepen die het al lastig hebben
- › Draagt bij aan polarisatie, boosheid, agressie bij de ingang, wantrouwen overheid
- › (Poging tot) fraude zal toenemen

Positief

- › Mensen gaan het belang van vaccineren heroverwegen
- › Een deel van de mensen zal kiezen voor vaccinatie

Hoe ver voer je de druk op? Wanneer ga je te ver?

Slotconclusie

De kernvraag die gesteld moet worden :

Is toepassen van het profijtbeginsel een zinvolle interventie?

Wegen de voordelen op tegen de nadelen? De niet-gevaccineerden worden al flink belast met Testen voor Toegang. Het draagvlak hiervoor is nog onduidelijk.

Mogelijk ga je met het op korte termijn invoeren van het profijtbeginsel een stap te ver.